

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN IALOMIȚA**

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ISTORIE
Etapa județeană, 2022**

**Proba scrisă
ISTORIE
Clasa a XII-a**

Varianta 2

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos :

A., „Ca și pe timpul lui Carol I, Regele era elementul-cheie al vieții politice. Potrivit noii Constituții din 1923, el păstra puteri considerabile. Putea să-și aleagă miniștrii chiar și din afara Parlamentului și putea să-i demită după bunul plac, dar tradiția îl obliga să ia în considerare dorințele partidului majoritar în Parlament. Primul-ministru și ceilalți membri ai cabinetului trebuiau, în principiu, să coopereze cu Parlamentul și, dacă nu puteau să-și asigure încrederea acestuia, tradiția le cerea să demisioneze.[...] Constituția asigura de asemenea Regelui puteri legislative lărgite. Avea autoritatea de a sancționa toate legile, dar acesta nu și-a exercitat niciodată dreptul de veto față de o lege trecută în Parlament. Astfel, în practică, legiferarea reprezenta o prerogativă exclusivă a Parlamentului. Dar Regele exercita largi puteri discreționare în interpretarea legilor, prin intermediul dreptului său de a emite <<regulamente>> .[...] Constituția din 1923 dădea Curții de Casație –cea mai înaltă instanță a țării- autoritatea exclusivă de a constata constituționalitatea legilor. Dar ea limita decizia Curții doar la cazul în speță și, ca atare, o lipsea de puterea de a legifera prin hotărâri judecătorești. În plus, Curtea de Casație a folosit doar cu parcimonie puterile de revizuire: între anii 1923 și 1923, a declarat contrare Constituției doar nouă acte legislative.” (Keith Hitchins, *România, 1866-1947*)

B., „Separația Puterilor în Stat era desființată și se produce o concentrare masivă a puterii în mâinile Regelui, care devine *Capul statului* (art.30). Puterea legislativă se exercită de Rege, prin reprezentanța națională (art.31), iar puterea executivă este încredințată tot Regelui, care o exercită prin guvernul său (art.32), preponderența Regelui fiind clar formulată. Inițiativa legislativă este tot de competența Regelui, limitând inițiativa parlamentară numai la legile de interes obștesc (art.32, alin.VII).[...] Regele putea convoca, închide, disolva ambele Adunări sau numai pe una din ele, desigur pe cea mai puțin obedientă, și le putea amâna lucrările (art.45). Dreptul de a alege în Adunarea deputaților era substanțial redus. El era recunoscut numai cetățenilor <<care au vârsta de 30 de ani împliniți și practică efectiv o îndeletnicire>> în agricultură și muncă manuală, comerț și industrie și ocupațiuni intelectuale (art.61), fiind excluse de la dreptul de a alege o mulțime de categorii de cetățeni. Mandatul era de șase ani”. (Eleodor Focșeneanu, *Istoria constituțională a României. 1859-2003*)

C., „Un al treilea pas în impunerea modelului totalitar sovietic în România a fost adoptarea Constituției Republicii Populare Române, în aprilie 1948 și introducerea sistemului judecătoresc de sorginte sovietică. Constituția prelua tiparele constituției sovietice din 1936. Parlamentul, numit Marea Adunare Națională, avea o singură cameră, definită ca <<organul suprem al puterii de stat>>. Un prezidiu, compus dintr-un președinte, un secretar și 17 membri, acționa în numele Adunării, când aceasta nu se afla în sesiune, ceea ce se întâmpla destul de des, în timp ce Consiliul de Miniștri era organul executive suprem. Toate aceste organisme se aflau, desigur, supuse autorității Partidului Comunist. Erau prevăzute garanții pe cât de multe, pe atât de lipsite de conținut, în

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN IALOMIȚA

privința libertăților civile, după cum o dovedește articolul 32:<<Cetățenii au dreptul de asociere și organizare, dacă scopurile urmărite nu sunt îndreptate împotriva ordinii democratice, stabilite prin Constituție>>. Această ordine democratică a fost definită de Partidul Comunist și consolidată de Securitate.”(Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, două atribuții ale monarhului, în domeniul legislativ. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **C**, două prevederi referitoare la *Adunare*. **4 puncte**
3. Scrieți relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Formulați, pe baza sursei **B**, un punct de vedere cu privire la relația dintre șeful statului și „representanța națională”, susținându-l cu o informație din text. **5 puncte**
5. Prezentați alte două acte constituționale aplicate în spațiul românesc, în prima jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**
6. Prezentați două asemănări și o deosebire dintre prima Constituție internă românească și actuala lege fundamentală a României. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei patru pagini, un eseu despre statul român modern și consolidarea acestuia în secolele XVIII-XIX, având în vedere:

- Precizarea a două proiecte politice referitoare la statul român, elaborate în secolul al XVIII-lea și a unei asemănări între acestea;
- Menționarea unui fapt istoric desfășurat pe plan extern în secolul XIX care a favorizat formarea statului român modern și a unei Mari Puteri care a susținut constituirea statului român.
- Prezentarea a două reforme care a contribuit la consolidarea statului român modern.
- Prezentarea a două acțiuni desfășurate pe plan intern, care a contribuit la consolidarea statului român modern în deceniul șapte respectiv opt al secolului XIX.
- Formularea unui punct de vedere referitor la evoluția statului român în a doua jumătate a secolului XIX și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă.

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.